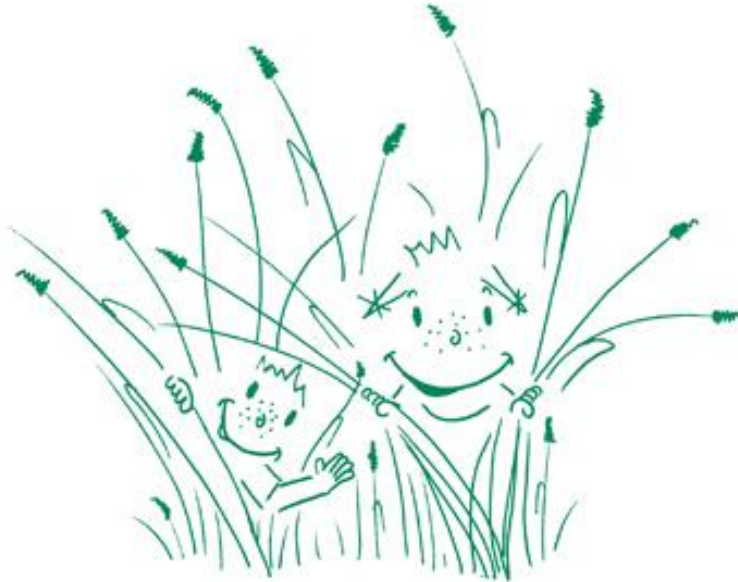

Maatjes

GBS Maatjes
Nieuwmoer-dorp 10
2920 Kalmthout
Tel.: 03/667.46.85
info@maatjes.be

SCHOOLWERKPLAN

Inleiding

Een schoolwerkplan is een centraal planningsdocument van een school waarin naast het pedagogisch project allerlei gegevens, afspraken en maatregelen (nascholingsplan, aanwendingsplannen, klaswerkplannen, ...) zijn opgenomen met betrekking tot organisatorische en inhoudelijke aspecten van het geboden onderwijs.

Het is een middel voor het schoolbestuur om het schoolteam planmatig en doelgericht te laten werken aan de onderwijsopdracht. Het proces is echter belangrijker dan een mooi product.

Met het schoolwerkplan als **proces** wordt bedoeld dat alle schoolbetrokkenen en in het bijzonder het schoolbestuur en het schoolteam, gezamenlijk het schoolwerkplan opstellen, aanvullen en later eventueel bijsturen. Een schoolwerkplan heeft een voorlopig karakter: het is nooit helemaal "af". In die zin is schoolwerkplanontwikkeling een continu proces.

Het schoolwerkplan als **product** is het neergeschreven plan dat een totaalbeeld geeft van de school. Het omvat enerzijds het pedagogisch project en de decretaal vastgelegde elementen en anderzijds de neerslag van afspraken en maatregelen in de uitwerking ervan. Het geheel vormt het draaiboek voor het werken in de school. Het is tegelijk leidraad, informatiebron, referentiekader en uitgangspunt voor evaluatie en bijsturing voor alle schoolbetrokkenen. Het schoolwerkplan is tevens een verantwoordingsbron naar de gemeenschap (o.m. naar de inspectie) toe en kan een basis vormen voor externe evaluatie.

Hoofdstuk 1

Pedagogisch project

SITUERING 'MAATJES' ...

'Maatjes' is een basisschool die behoort tot het **officieel gesubsidieerd onderwijs**. Het **schoolbestuur** is het **gemeentebestuur van de gemeente Kalmthout**.

- Als openbare instelling **staat onze school open voor alle kinderen**, welke ook de levensopvatting van de ouders is.
- De **vrije keuze** van de cursus godsdienst of niet-confessionele zedenleer is gewaarborgd.
- **Het onderwijs** dat binnen onze school door de leraren wordt aangeboden, **past in het kader van richtlijnen**, vastgelegd door het gemeentebestuur in een door haar erkend pedagogisch project.
- Dit pedagogisch project bepaalt **de aard van het onderwijsaanbod** binnen onze school. Van de leraren wordt geëist dat ze volgens de richtlijnen van dit pedagogisch project onderwijs verschaffen. Alle andere participanten worden verondersteld dezelfde opties te onderschrijven (of het pedagogisch project te respecteren).
- **Beslissingen inzake gemeentelijk onderwijs**, rekening houdend met de gangbare onderwijswetgeving, behoren tot **de bevoegdheid van de gemeenteraad**.
- Het gemeentebestuur, als schoolbestuur, heeft dus een **verregeande autonomie** inzake **vormgeving en inhoud van haar gemeentelijk onderwijs**.
- Het pedagogisch project geeft vorm aan deze autonomie. Het is een uitermate **belangrijk gegeven** en een voortdurende verantwoordelijkheid van een democratisch verkozen gemeenteraad.

MAATJES - PEDAGOGISCH PROJECT FUNDAMENTELE UITGANGSPUNTEN ...

---

1. Rechten van het kind en van de mens
2. Openheid en verscheidenheid
3. Democratie, betrokkenheid en socialisatie

4. Emancipatie
  5. Opvoeding van de totale persoon
  6. Een groene school
  7. We zijn een communicatieve school
  8. Zorg voor de zwakste
-

1. Rechten van het kind en van de mens

De school draagt de beginselen uit die vervat zijn in de **Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en van het Kind**, neemt er de verdediging van op. Zij wijst vooroordelen, discriminatie en indoctrinatie van de hand.

- **Recht op vrijheid van gedachte, geweten en godsdienst.**
- **Recht op vrijheid van vereniging en vrijheid van vreedzame vergadering.**
- **Geen enkel kind mag onderworpen worden aan willekeurige of onrechtmatige inmenging in zijn of haar privé-leven, zijn of haar gezinsleven, zijn of haar woning, zijn of haar correspondentie, noch aan enige onrechtmatige aantasting van zijn of haar eer of goede naam.**
- **Recht op toegang tot de massamedia; tot informatie en materiaal uit een verscheidenheid van nationale en internationale bronnen**, in het bijzonder informatie en materiaal gericht op het bevorderen van zijn of haar sociale, psychische en morele welzijn en zijn of haar lichamelijke en geestelijke gezondheid.
- **Het recht op bescherming** tegen alle vormen van lichamelijk of geestelijk geweld, letsel of misbruik, lichamelijke of geestelijke verwaarlozing of nalatige behandeling, mishandeling of exploitatie, met inbegrip van seksueel misbruik;
- **Recht van een geestelijk of lichamelijk gehandicapt kind om een volwaardig leven te hebben**, in omstandigheden die de waardigheid van het kind verzekeren, zijn zelfstandigheid bevorderen en zijn actieve deelneming aan het gemeenschapsleven vergemakkelijken.
- **Het recht op het genot van de grootst mogelijke mate van gezondheid** en op voorzieningen voor de behandeling van ziekte en het herstel van de gezondheid;
- **Het recht van ieder kind op een levensstandaard** die toereikend is voor de lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke en maatschappelijke ontwikkeling van het kind.
- **Het recht op onderwijs.** De staten verbinden zich ertoe het primair onderwijs verplicht te stellen en voor iedereen gratis beschikbaar te stellen.
- **Het onderwijs aan het kind dient gericht te zijn op:**
  - **het bijbrengen van eerbied** voor de rechten van de mens en de fundamentele vrijheden;
  - **het bijbrengen van eerbied** voor de ouders van het kind, voor zijn of haar eigen culturele identiteit, taal en waarden, voor de nationale waarden van het land waar het kind woont, het land waar het is geboren en voor andere beschavingen dan de zijne of de hare;

- de **voorbereiding** van het kind op een verantwoord leven in een vrije samenleving, in de geest van begrip, vrede, verdraagzaamheid, gelijkheid van geslachten, en vriendschap tussen alle volken, etnische, nationale en godsdienstige groepen en personen behorend tot de oorspronkelijke bevolking;
- het **bijbrengen van eerbied** voor de natuurlijke omgeving.
- Het recht van het kind op **rust en vrije tijd**, op deelneming aan **spel en recreatieve bezigheden** passend bij de leeftijd van het kind, en op **vrije deelneming aan het culturele en artistieke leven**.
- Het recht te worden **beschermd tegen economische exploitatie en tegen het verrichten van werk** dat naar alle waarschijnlijkheid gevaarlijk is of de opvoeding van het kind zal hinderen, of schadelijk zal zijn voor de gezondheid of lichamelijke, geestelijke, intellectuele, zedelijke of maatschappelijke ontwikkeling van het kind.
- Het recht op bescherming **tegen het illegale gebruik** van verdovende middelen en psychotrope stoffen.
- Het recht op bescherming **tegen alle vormen van seksuele exploitatie en seksueel misbruik**.
- Het recht op bescherming tegen alle vormen van exploitatie die schadelijk zijn voor enig aspect van het **welzijn van het kind**.

2. Openheid en verscheidenheid

De school staat **ten dienste van de gemeenschap** en staat open voor alle **leerplichtige jongeren**, ongeacht hun filosofische of ideologische overtuiging, sociale of etnische afkomst, sekse of nationaliteit.

Verskillend zijn

De school ziet **verscheidenheid** als een **vorm van verrijking**. We **erkennen verschillen** en zien de mens achter de verschillen.

We gaan uit van **respect** en het geloof dat ieder mens gelijkwaardig is. Gelijkwaardigheid houdt in dat **iedereen gelijke kansen** krijgt ook als dat betekent dat kinderen daardoor een ongelijke behandeling nodig hebben. Leerlingen met een handicap, met een leerstoornis, kansarmen, laag- en hoogbegaafden krijgen op onze school **extra steun**.

Kansarme kinderen

Onze school reduceert een kind uit een (kans)arm gezin niet tot een kind met (kans)armoede. Wat **élke leerling** in de klas, zegt, doet, vraagt, beleeft, ervaart, ...is belangrijk.

Meer dan andere leerlingen hebben (kans)arme leerlingen op school **behoefte aan**:

- **genegenheid en tederheid**
- **succeservaringen** die hen overtuigen dat ze wat kunnen.

- **veiligheid** en structuren om zich te kunnen ontplooiën.
- **begrip en respect.**

Sommige leerlingen gedragen zich agressief, ongenaakbaar, uitdagend of ongeïnteresseerd op school. We bekijken ze niet als moeilijke leerlingen maar als leerlingen die het moeilijk hebben.

Onze school verbindt zich er toe om het beginsel van de kosteloosheid van het onderwijs stipt op te volgen.

Prijzen van uitstappen, drankjes, ... worden zo scherp mogelijk berekend. Voor ouders die het door omstandigheden financieel moeilijk hebben, werken we een **financieel plan** uit. Onze school probeert compenserend op te treden voor kansarme kinderen door bewust te proberen de gevolgen van een ongelijke sociale positie om te buigen.

Voor onze school bestaat de gemiddelde leerling niet. We gaan er van uit dat elk kind zijn eigen aanleg, leerritme en gezinsmilieu heeft. Op deze manier dragen we ook zorg voor (kans)arme leerlingen.

3. Democratie, betrokkenheid en socialisatie

De school leert jongeren leven met anderen en voedt ze op met het doel hen als **volwaardige leden** te laten deelnemen aan een **democratische en pluralistische samenleving**.

- We vinden dat **democratie en betrokkenheid** het welbevinden in een leefgemeenschap bevorderen. Onze school tolereert dat **anderen anders zijn** en toch kunnen samenwerken. Dat geldt voor ouders en leerlingen en ook voor de leerkrachten zelf.
- Pesten, racisme en onverdraagzaamheid krijgen bij ons **geen vrij spel**.
- Aan alle leerlingen worden dezelfde regels opgelegd toch krijgt iedere leerling **een eigen aanpak**. Leerlingen zijn bij ons geen nummer maar hebben een naam. We behandelen ze als **individuen** niet als vertegenwoordigers van een groep of stereotiepen.

We stimuleren de betrokkenheid van de leerlingen door:

- Een **positief klas- en schoolklimaat** te creëren. Dit proberen we ondermeer door:
  - Enkele **schoolafspraken** i.v.m. beleefdheid/speelplaatscircuit enz. gevisualiseerd op te hangen op verschillende plaatsen in de school.
  - de speelplaatsen zo in te richten dat zij het **sociaal-emotioneel gedrag** bevorderen tijdens het vrij spel. Zo wordt er op de speelplaats een rustige zone voorzien.
  - **infokanalen** te creëren zoals bv. een brievenbus, gevoelenkalender,... om persoonlijke boodschappen en signalen van kinderen op te vangen.
- **Taken, opdrachten en situaties** aan te passen aan het niveau van de kinderen en ze toch voldoende **uitdagend** te maken.

- Het aanbod binnen **hoeken-en contractwerk** is aangepast aan het niveau van de leerlingen.
- De **computer** wordt ingeschakeld bij het aanbieden van **aangepaste opdrachten**.
- In elke klas wordt er **differentiatie- en remediëringsmateriaal** voorzien.
- Het **leerlingenvolgsysteem** is functioneel.
- In de les **lichamelijke opvoeding** worden spel en competitie gehanteerd als instrumenten om **fairplay, respecteren van regels en afspraken**, te oefenen. Het ervaren van eigen beperktheden wordt in deze lessen opgevangen en gekanaliseerd.
- **Toetsen** geven aanleiding tot remediëring.
- Ons onderwijs te laten aansluiten bij de **realiteiten** die het kind omringen en die zijn **leef- en belevingswereld** vormen.
  - Kinderen **e-mailen**.
  - Kinderen raadplegen **websites**.
  - In de klassen functioneert een **actualiteitsbord** dat de actualiteit integreert in domeinen zoals tijd, ruimte, natuur, ... Hierbij gaat de aandacht zowel uit naar '**kleine**' actualiteit als naar '**grote**' actualiteit.
  - De leermeester **lichamelijke opvoeding** lanceert regelmatig een spel dat de kinderen kunnen spelen tijdens de pauzes.
  - De kinderen ondernemen geregeld **uitstappen**, bezoeken bibliotheken, toneelvoorstellingen, bekijken films. Soms worden externen in de klas uitgenodigd.
- De kinderen kansen tot **zelfwerkzaamheid** te bieden.
  - **Hoeken- en contractwerk** verhogen de activiteit bij kinderen.
  - De kleuterafdeling beschikt over een rijk aanbod van **uiteenlopende materialen** die aansporen tot exploreren, experimenteren, verkennen en opzoeken.
  - Kleuters werken met **eenvoudige softwarepakketten**.
- De **motivatie** bij de kinderen te verhogen door hen **zelfstandig initiatief** te laten nemen.
  - De kinderen krijgen regelmatig **zelfstandig opzoekwerk**. In de **tweede en derde graad** geven **werkelijkheidsonderricht, tijd, ruimte en natuur, actualiteit** daarbij de aanzet.
  - Het **klasreglement** wordt samen met de kinderen besproken en opgesteld. Ook in de kleuterschool wordt het klasreglement besproken en met **symbolen** gevisualiseerd.

Vertaald naar de praktijk is democratie in onze werking geïnstitutionaliseerd in volgende organen:

- **betrokkenheid van de ouders:** oudercomité, schoolraad
- **betrokkenheid van de leerkrachten:** personeelsvergadering en werkgroepen
- **betrokkenheid van leerlingen :** ideeënbuis, gevoelskalender, leerlingenraad
- **overkoepelend overleg** gebeurt via de schoolraad

Vertegenwoordigers van het onderwijzend personeel zijn in alle overlegorganen aanwezig.

4. Emancipatie

De school kiest voor **emancipatorisch onderwijs** door alle leerlingen **gelijke ontwikkelingskansen** te bieden overeenkomstig hun mogelijkheden. Zij wakkert **zelfredzaamheid** aan door leerlingen **mondig en weerbaar** te maken.

Via **levenshouding** worden maandelijks themapuntjes aangebracht om kinderen te leren hoe ze op een **sociaal aanvaardbare manier** met elkaar omgaan. Conflicten maken we bespreekbaar in de klas. We verhogen de betrokkenheid door **elkaar een hand te geven**, ...

5. Opvoeding van de totale persoon

Wij erkennen het belang van onderwijs en opvoeding. Wij willen persoonlijkheidsvorming en deze attitudevorming, lichamelijke ontwikkeling, en kennisverwerving evenveel aandacht geven.

a. **sportieve en gezonde opvoeding**

Wij vinden dat **sportbeoefening** een essentieel onderdeel van opvoeden is; daarom proberen wij de kinderen zoveel mogelijk te laten proeven van een **ruim aanbod aan sport**.

We wijzen in onze school op het feit dat **snoepen ongezond** is en weren in ons aanbod alle vormen van frisdrank.

b. **persoonlijkheidsvorming en attitudevorming**

We willen kinderen opvoeden met **respect voor**:

- alle mensen uit de **schoolgemeenschap**: medeleerlingen, leerkrachten, directie, onderhouds- en ondersteunend personeel. We hopen dat deze huisstijl zich verder zet in het thuismilieu van onze leerlingen.

Concreet uit zich dit in:

- een attente en hoffelijke omgang met elkaar.
- het naleven van gemaakte **afspraken en beloftes**
- respect voor het **materiaal en de persoonlijkheid** van anderen
- respect voor het **werk** van onderwijzend, onderhouds- en ondersteunend personeel

c. **We willen kinderen sober opvoeden:**

Dit wil zeggen dat we in onze werking een **afwachtende en kritische houding** aannemen tegenover allerlei trends, hypes en modeverschijnselen.

Ook willen we hun zorg bijbrengen voor **eigen materiaal**.

Respect voor **eten en drinken**. Grondstoffen zoals drinkwater zijn **kostbaar**, we leren kinderen er zuinig mee om te springen.

d. **Kennisverwerving**

- We bieden **gestructureerd onderwijs**. Dit wil zeggen dat we onderwijsactiviteiten koppelen aan vooropgestelde doelen.
- We bieden de **gelegenheid tot leren**. Dit betekent onder meer dat we via **hoeken- en contractwerk** kinderen **zelfstandig leren werken**, dat de leerlingen geboeid zijn door de leerstof, dat de leerlingen geïnformeerd worden over hoe ze de leerstof moeten studeren.
- We verwachten veel van onze leerlingen. Leerlingen leren bij ons dat ze hun **lessen** moeten leren en hun mappen en schoolgerei met zorg moeten bijhouden. Taken en lessen worden steeds **stipt** gemaakt. We verwachten van onze leerlingen dat ze hun capaciteiten maximaal benutten.
- We evalueren de leerlingen in hun totaliteit en rapporteren dit aan kinderen en ouders.
- We bekrachtigen onze leerlingen door de **positieve mogelijkheden** van de leerlingen te bevestigen. We bouwen aan een **positief zelfbeeld** en geven hun **zelfvertrouwen** door hen aan te moedigen in wat ze bereikt hebben.
- We streven met onze school een **gestructureerd en positief** leerklimaat na. Zo zien we er op toe dat gemaakte afspraken door iedereen ter harte worden genomen. Wij zijn er van overtuigd dat kinderen slechts goed kunnen leren in een school waar ze zich goed voelen. In onze school hebben de leerkrachten oog voor het **sociale leven** van de leerlingen en luisteren we naar de **meningen** van leerlingen.
- We streven in onze school een **gezamenlijke planning** en samenwerking tussen de leerkrachten na.

e. **Leren leren**

Leren is een **basisvaardigheid** voor het leven. Wij trekken de kaart van **levenslang** en **levensbreed** leren.

Levenslang:

leren stopt niet bij de laatste schooldag maar is een **levenslange** opdracht.

Levensbreed:

we richten ons met ons leren naar wat in de **samenleving** gebeurt met een zo breed mogelijk **interesseveld**. Dit leren beperkt zich niet tot het cognitieve, ook het creatieve, sociaal - emotionele en motorische domein krijgt ruime aandacht.

Zelfstandig leren houdt in:

- informatie kunnen **verwerven, verwerken en toepassen** in allerlei situaties
- jezelf kunnen **motiveren** om te leren

Basisschool 'Maatjes' probeert deze **basisvaardigheid** te realiseren door terug te vallen op:

- We creëren een **school- en klasomgeving** waar kinderen zich **goed, geborgen en veilig** voelen. Waar leren leuk is
- We brengen de leerlingen **vaardigheden** bij omtrent leren leren. Deze vaardigheden zijn verweven (geïntegreerd) in elk domein.

6. Een groene school

Zorg voor het **milieu en de natuur** begint in het eigen kleine milieu. Onze school springt **zorgzaam en zuinig** om met energie en grondstoffen. Concreet vertaalt zich dit naar verantwoord gebruik van **verwarming en elektriciteit**. Iedereen is mee verantwoordelijk voor het doven van lichten en dichtdraaien van radiators. Overbodig **kopiëren** wordt vermeden. Zo wordt de berg afvalpapier verminderd. Onze school **selecteert** afval en probeert zo weinig mogelijk restafval te produceren.

Kinderen zorgen er 's avonds **zelf** voor dat hun lessenaar en de omgeving van hun lessenaar in orde is.

- We verbinden er ons toe om de kinderen de **gelegenheid** te bieden om tijdens de pauzes water te drinken uit **drinkwaterfontein**tjes die op de speelplaatsen opgesteld staan.
- We stimuleren ouders en kinderen om **te voet** of met **de fiets** naar school te komen. Zo helpen we mee om de overlast van het **drukke verkeer** terug te dringen. Met de school nemen we deel aan een verkeersluwe week.

Met de **ontdek- en zoekklassen** willen wij onze kinderen respect, bewondering en ontzag bijbrengen voor de natuur.

We willen hen leren genieten van de schoonheid van de **natuur**.

7. We zijn een communicatieve school :

Communicatie vinden wij belangrijk:

- a. **Leer- en gedragsproblemen** worden besproken met de klasleerkracht, de directie en/of de zorgleerkracht in een **M.D.O.** (multi-disciplinair overleg).
- b. Ouders worden op de hoogte gehouden van de **vorderingen** en het **gedrag** van hun kind via het **rapport, agenda en/of oudercontacten**. In sommige gevallen kunnen ouders, leerkrachten of directie zelf een gesprek aanvragen.
- c. Een **schoolbrochure, schoolreglement, jaarkalender en maandelijkse nieuwsbrief** houden de ouders op de hoogte van de **schoolactiviteiten**. De **agenda** of **heen-en-weer schrift** zijn een belangrijke schakel in de **brug** tussen thuis en school.
- d. Op regelmatige tijdstippen is er een vergadering van de **oudervereniging**. Deze vergadering wordt voorbereid door directie en voorzitter oudervereniging.

8. Zorg voor de zwakste

Onze school trekt de kaart van de zwakste leerling. Kinderen met **leermoeilijkheden** krijgen bij ons **extra aandacht en ondersteuning**.

We engageren ons om minimum 12 lesuren voor te behouden voor de **organisatie en uitwerking van een "klimopklas"**.

Wij vinden dat kinderen **zolang mogelijk** in het gewoon onderwijs moeten kunnen begeleid worden voor ze naar het buitengewoon onderwijs georiënteerd worden.

Niet alle kinderen met leerproblemen kunnen in de klimopklas terecht.

Twee criteria zijn hierbij van groot belang:

- In de eerste plaats moet het gaan om leerlingen met een leerprobleem dat niet meer in de klas kan worden opgevangen.
- In de tweede plaats moet het gaan om een leerprobleem dat binnen een redelijke termijn kan worden verbeterd.

MAATJES - PEDAGOGISCH PROJECT VISIE OP BASISONDERWIJS...

- Het veld van de **basiskenmerken** die de kern vormen:
  - het beschikken over een positief zelfbeeld;
  - gemotiveerd zijn;
  - zelf initiatief nemen.
- Het veld van de **algemene ontwikkeling** dat doelen omvat van meer algemene aard zoals:
  - * kunnen communiceren en samenwerken;
  - * zelfstandigheid aan de dag leggen;
  - * creatief en probleemoplossend omgaan met de omringende wereld;

- * zelfgestuurd leren;
  - * een sociaal aangepast gedrag vertonen.
- Het veld van de **specifieke ontwikkeling** dat doelen omvat waarvan men de inhoud kan ordenen volgens leergebieden:
    - * lichamelijke opvoeding
    - * muzische vorming
    - * taal
    - * wereldoriëntatie
    - * wiskunde.

Hoofdstuk 2

De schoolorganisatie en het schoolfunctioneren

1. Criteria met betrekking tot aanwending van het lestijdenpakket

Vertrekkende vanuit het pedagogisch project stellen we de volgende prioriteiten bij het verdelen van de lestijden voorop.

Kleuterschool :

Er wordt geopteerd om de kinderen volgens leeftijd te groeperen (per geboortjaar). Dit heeft als gevolg dat sommige klassen weinig bevolkt zijn en andere overbevolkt. Daarom wordt er in de namiddag tijdens vrij spel de mogelijkheid geboden om in een andere klas te spelen.

Restlestijden worden ambulante georganiseerd.

De uren lichamelijke opvoeding worden door een kleuterjuf gegeven.

De kinderverzorgster proberen we zo veel mogelijk in de voormiddag in de school te hebben.

Lagere school :

Met de beschikbare lestijden wordt eerst 1 klas van elk leerjaar ingericht.

Indien er restlestijden zijn wordt met de volgende opties rekening gehouden :

- er worden minimum 12 lestijden voorzien voor zorgverbreding zodat leerlingen met individuele problemen kunnen geholpen worden of dat de ambulante leerkracht ondersteunend werkt in de klas;
- leerlingengroepen worden beperkt in grootte. Wanneer er meer dan 25 leerlingen in een leerjaar zitten, proberen we de klas te splitsen. Het eerste leerjaar krijgt hierbij voorrang;
- de school vindt lichamelijke opvoeding belangrijk. Elk kind heeft minimum recht op 2 uren L.O. per week, of 2 uren L.O. en een zwembeurt. Deze uren worden zo veel mogelijk gegeven door een bijzondere leermeester lichamelijke opvoeding;
- overige restlestijden worden jaarlijks bekeken naar de nood. Zo denken we aan extra uren voor de ambulante leerkracht;

- bij ziekte van een leerkracht en wanneer geen interimleerkracht voorhanden is, wordt de zieke leerkracht op de volgende wijze vervangen :
  - minder dan een halve dag : de directeur indien mogelijk.
  - meer dan een halve dag : de ambulante leerkracht (indien aanwezig in de school en indien geen specifieke opdrachten) of de leerkracht van een gesplitste klas. De leerkrachten spreken af wie aan de samengevoegde klas lesgeeft en wie de zieke leerkracht vervangt. De ouders worden verwittigd.
  - indien vorige mogelijkheden geen oplossing bieden, worden de leerlingen uit dezelfde graad samen gezet en voorziet de graadleerkracht aangepaste opdrachten.

2. Criteria met betrekking tot de indeling in leerlingengroepen

De school hanteert het leerstofjaarklassensysteem. Hierbij wordt van elke klas minstens 1 klasgroep georganiseerd.

Wanneer er gekozen wordt om een klas te splitsen doen we dat volgens de volgende criteria:

- Er wordt aan de kinderen gevraagd een 3-tal namen op te geven met wie het kind graag in de klas zit. De kinderen en hun ouders kunnen geen voorkeur uiten naar de leerkracht.
- De leerkracht van de huidige klas, de leerkrachten van de volgende klas en de directie bepalen de klasindeling tijdens de overgangsbesprekingen op het einde van het schooljaar. Het doel is om gelijkwaardige groepen te vormen zowel sociaal, naar leermogelijkheden, naar sekse, ...
- De klasindeling voor een volgend schooljaar wordt (indien mogelijk) bekend gemaakt eind juni.

3. Samenwerking met andere scholen

Er is een vorm van samenwerking met twee scholen voor Buitengewoon Onderwijs uit de regio, nl. Berkenbeek, Nieuwmoersesteenweg 113b te Wuustwezel en Wilgenduin Vogelenzangstraat 115 te Kalmthout. Met deze scholen worden overlegmomenten voorzien voor het uitwisselen van ervaringen, het doorspelen van informatie over bepaalde leerlingen, het kennismaken met elkaars methodes en werkwijzen,...

Waar mogelijk zal GON -begeleiding ingeschakeld worden om zowel leerlingen met een handicap als leerbedreigden te ondersteunen.

Vanaf 1 september 2003 vormen de gemeentescholen van Essen, Wuustwezel en Kalmthout de scholengemeenschap "GRENS". (zie infobrochure)

Hoofdstuk 3

Pedagogisch didactische aspecten

1. Wijze van evaluatie en rapportering

Kleuterschool :

In de kleuterschool wordt er mondeling gerapporteerd aan de ouders. Jaarlijks organiseert iedere klasleerkracht de mogelijkheid dat ouders de leerkracht spreken. Op dat ogenblik wordt het schoolleven van de kleuter besproken.

In de derde kleuterklas kunnen de schoolrijpheidstesten aanleiding zijn voor een individueel oudercontact met een rapportering van de resultaten en de verwachtingen naar het eerste leerjaar toe.

Naast de systematisch georganiseerde momenten staat de school steeds open tot gesprek met de ouders, zodat ook hier 'gerapporteerd' wordt.

Indien de leerkrachten problemen merken, worden in overleg met de zorgleerkracht, de directie en CLB de ouders uitgenodigd. In deze gesprekken worden de problemen gemeld en oplossingsstrategieën aangegeven, besproken, ...

Lagere school :

In de lagere school wordt gewerkt met een 'klassiek' rapport dat 4 keer per schooljaar mee naar huis gaat..

Er zijn schriftelijke toetsen en doe-toetsen; al naargelang de competenties en vaardigheden die geëvalueerd moeten worden. Er zijn kennis- en inzichttoetsen over wiskunde, taal, WO en Frans. Hier telt een puntensysteem waardoor we duidelijk zien welke competenties elk kind reeds heeft verworven.

Maar onze kinderen zijn veel meer dan kennis alleen. We waarderen hun inzet en vaardigheden bij LO, levensbeschouwing, 'leren leren' en sociale vaardigheden. We hebben oog voor hun creatieve en persoonlijke inbreng bij muzische activiteiten.

We proberen onze kinderen op te voeden tot sociaal geëngageerde mensen. Dit evalueren wij bij hun houding in de klas en op de speelplaats. Deze evaluaties gebeuren door een woordelijke waardering.

We dromen en hebben verwachtingen van onze kinderen. We waarderen het als ze mooie cijfers halen. Ze doen ons stralen bij een goede toets. We geven ze een compliment en

bluffen met het resultaat. Soms loopt het iets minder goed. Soms wordt al de geleverde inzet niet beloond met een goed cijfer. Ook dan moeten we hen aanmoedigen en heel zeker in hen blijven geloven.

Elk kind beschikt over een uniek intelligentieprofiel, een 'mentale vingerafdruk'. Dat talent of die intelligentie in elk kind ontdekken, dat is onze grote uitdaging.

Bij ieder rapport is er plaats voor het kind en de ouders. Ook zij kunnen door het inkleuren van een gezichtje reageren bij het rapport. De achterliggende bedoeling is dat kinderen en ouders mee communiceren over het rapport.

De kinderen krijgen regelmatig de toetsen mee naar huis. De ouders kunnen zo de prestaties van hun kinderen nauwkeuriger beoordelen. Een uitzondering hierop zijn de eindtoetsen. Ouders kunnen die inkijken bij de eindejaarsbespreking, maar deze worden niet meegegeven.

Aanvullend bij dit rapport organiseert elke klas minimaal 2 gespreksmomenten met ouders/kinderen om het rapport te bespreken.

In de derde graad worden aan de rapporten concrete tips rond 'leren leren' gekoppeld. De leerkrachten geven concrete feedback aan de leerlingen en stellen samen een plan op om meer doelgericht/efficiënter met de leerstof om te gaan.

Ook in de lagere school is er mogelijkheid om tussentijds overleg te plegen. Dit zowel op verzoek van de leerling, ouders, leerkrachten als CLB.

Zowel voor de kleuterschool als voor de lagere school zijn de MDO-gesprekken een aanleiding om de ouders te rapporteren. De MDO-gesprekken behandelen het totale kind en zijn vaak de aanleiding om ouders te rapporteren over niet-cognitieve problemen.

Naast deze initiatieven zijn er nog een aantal losstaande vormen van rapportering :
vb. heen-en-weer-schriftje bij enkele leerlingen, aantekeningen in het agenda van het kind, ...

2. Voorzieningen in het gewoon onderwijs voor leerlingen met een handicap of die leerbedreigd zijn

De school wil voor iedereen toegankelijk zijn.

De kleuterschool is bereikbaar voor kinderen met een fysieke handicap. In de lagere school is dit minder evident. De afdeling is gehuisvest op de eerste verdieping die enkel bereikbaar is via trappen.

De school beschikt over een toilet dat toegankelijk is voor gehandicapten.

De school wil onderwijs verstrekken voor iedereen. Dat betekent dat zij inspanningen levert door o.a. differentiatie, aangepaste groeperingsvormen, ... om de kinderen onderwijs op hun niveau aan te bieden.

Indien mogelijk contacteert de school de nodige instanties om GON-begeleiding mogelijk te maken.

De school investeert in pedagogisch materiaal dat het leren ondersteunt.

Hoofdstuk 4

Zorgbeleid

Het zorgbeleid in "Maatjes"

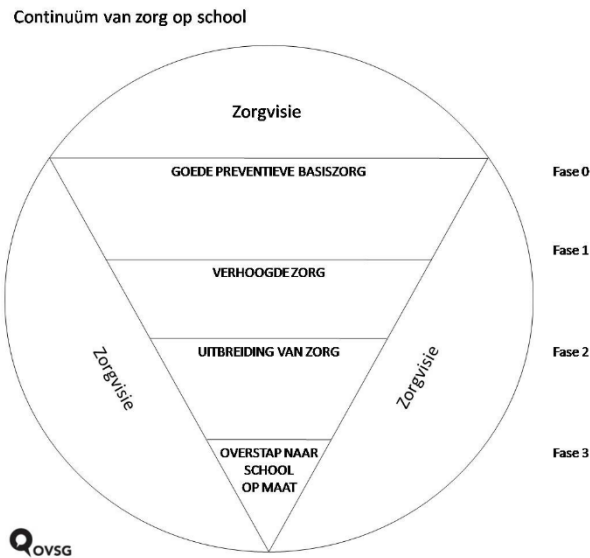
Traditioneel wordt bij de zorgwerking uitgegaan en vertrokken van de dingen die het kind niet kan, van de dingen die niet lukken. In Maatjes willen we vertrekken vanuit de talenten van het kind, om van daaruit hiaten, tekorten, problemen bij te werken. Elk kind heeft een uniek patroon van talenten en een eigen leerstijl. Deze onderlinge verschillen tussen leerlingen begrijpen en benutten creëert een omgeving waarin leerlingen zich trots voelen, geaccepteerd voelen, minder bang zijn om te falen, langer volhouden en leersituaties aanpassen om hun succes te vergroten.

Het zorgbeleid in Maatjes is gebaseerd op het feit dat er voortdurend afstemming wordt gezocht tussen het pedagogisch-didactische aanbod en de behoeften van leerlingen. Dit realiseren we door planmatig en gelijkgericht onderwijs aan te bieden. Differentiatie is hierin een belangrijk uitgangspunt om tegemoet te komen aan de noden en de mogelijkheden van de kinderen.

De uitbouw van het zorgbeleid in onze school veronderstelt het uitvoeren van zorgtaken op drie niveaus:

- zorginitiatieven op het niveau van de school, desgevallend op het niveau van de scholengemeenschap;
- het ondersteunen van het handelen van de leerkrachten
- het begeleiden van de leerlingen en de ouders.

Toch streeft de school om de zorg niet op te splitsen maar geïntegreerd aan te pakken.

Fase 0 = preventieve algemene basiszorg

- De zorg voor de leerlingen in de groep blijft de verantwoordelijkheid van de groepsleraar. Hij is en blijft de spilfiguur in de zorg voor elk kind van zijn groep. Inspelen op kindvragen impliceert dat hij dient te beschikken over de basisvaardigheden om te begeleiden, desgevallend te diagnosticeren en aan derden te signaleren. Bij het overleg tussen de groepsleraar en de verantwoordelijke(n) voor de zorgcoördinatie moeten zij hun deskundigheid op elkaar afstemmen. Vanuit deze gedeelde deskundigheid en verantwoordelijkheid kunnen zij oplossingen zoeken en acties ondernemen. De samenwerking wordt zo dicht mogelijk bij de klaspraktijk georganiseerd.

Fase 1 = verhoogde zorg

- De zorgcoördinator beantwoordt in de mate van het mogelijke aan het volgende profiel : ervaringsdeskundige, maturiteit en 'constante' in de school.
- Indien problemen de draagkracht van de groepsleraar overstijgen, kan vanuit de uren zorgcoördinatie begeleiding van leerlingen worden opgenomen. De begeleiding kan individueel of in groep gebeuren en vindt zoveel mogelijk in de klas plaats: klasinterne differentiatie! Daar waar de begeleiding in de klas niet volstaat, kan het kind individueel begeleid worden, ook buiten de klascontext. Door het opbouwen van specifieke expertise, kan men vanuit de zorgcoördinatie op die manier tegemoet- komen aan specifieke vragen. De klemtoon dient evenwel te liggen op preventie in de klas. Een goede preventie is geënt op de kennis en de ervaring die je verkrijgt door het remediërend omgaan met en het begeleiden van kinderen. Preventie en remediëring gaan hand in hand. Als preventie niet meer volstaat, evolueren we naar interventie, meestal onder de vorm van STICORDI, afhankelijk van de problematiek

Fase 2 = uitgebreide zorg

- Indien de voorgaande interventies onvoldoende zijn, kan men externe hulp inschakelen. Het Centrum voor Leerlingbegeleiding is een belangrijk aanspreekpunt. Ook samenwerking met het buitengewoon onderwijs, GON, ... is mogelijk.

Fase 3 = Overstap naar school op maat

- Wanneer het continuüm van zorg in de basisschool niet volstaat om het kind voldoende ontwikkelingskansen te bieden, kan een gerichte en verantwoorde doorverwijzing naar het buitengewoon onderwijs plaatsvinden. Dit gebeurt steeds in samenspraak en aanwezigheid van het CLB.

De schoolspecifieke invulling van het zorgbeleid situeert zich als volgt:

Handelingsgericht werken als referentiekader en als bruikbare methodiek voor het ganse zorgteam heeft zijn ingang gevonden. De zes uitgangspunten van HGW loopt als een rode draad doorheen het continuüm van zorg voor elke leerling:

- De onderwijsbehoeften van de leerlingen en de ondersteuningsbehoeften van de leerkrachten en de ouders staan centraal.
- De formulieren en verslagen zijn systematisch en transparant voor alle betrokkenen.
- Er wordt doelgericht gewerkt.
- Er is een constructieve samenwerking tussen ouders, kind en leerkracht.
- De positieve kenmerken van het kind worden in kaart gebracht en zijn een opstap naar toekomstig handelen.
- Het onderwijsaanbod en de aanpak van de leerkracht worden afgestemd op de pedagogisch-didactische behoeften van de leerling.

1. Zorginitiatieven op niveau van de school

Het hele schoolteam wordt betrokken bij het zorgbeleid.

Er wordt voortdurend afstemming gezocht tussen het pedagogisch-didactisch aanbod en de behoeften van de leerlingen.

De groepsleraar blijft de spil in de zorg voor elk kind van zijn groep.

De leraren krijgen steun tijdens een aantal zorguren en SES-uren, in de mate van het mogelijke. Dit kan zowel binnen als buiten de klas.

Bij zorg in een andere klas, volgt de 'zorg'leerkracht de klassikale instructie zodat het leren van elkaar een belangrijke schakel wordt in heel het zorgbeleid. Bij curriculumdifferentiatie kan de 'zorg'leerkracht (na overleg met het zorgteam) zelf de instructie geven.

Er wordt gewerkt aan een doelgerichte, planmatige aanpak op basis van evaluatiegegevens.

Groeperingsvormen worden aangepast aan de activiteiten en de noden.

Het zorgteam organiseert curriculumdifferentiatie voor individuele leerlingen of groepen van leerlingen. Er worden leerlingendossiers aangelegd.

De school heeft één CLB-medewerker voor de lagere school en één medewerker voor de kleuterschool. Er worden twee MDO 's gepland.

Er worden minstens twee oudercontacten per jaar gepland. Ouders worden betrokken in de specifieke zorg voor hun kind.

Er worden voorstellen tot nascholing gedaan door de schoolleiding zodat elke leerkracht de mogelijkheid heeft om een bijscholing op maat van zijn/haar klas te volgen. (minstens één per schooljaar).

2. Ondersteunen van het handelen van de leraren

Een LVS wordt aangereikt en geoptimaliseerd.

In overleg worden probleemanalyses en handelingsplannen gemaakt.

In samenspraak met de leraar, zorgcoördinator en CLB-medewerker worden diagnostische tests afgenomen en besproken.

Ondersteunen van klasmanagementsaspecten: verlengde instructie, contractwerk, hoekenwerk en integratie van ICT-toepassingen.

De schoolleiding onderhandelt met het CLB over een goede externe omkadering.

3. Begeleiden van leerlingen

Om tegemoet te komen aan de noden en de mogelijkheden van de kinderen, zorgen we voor differentiatie naar: inhoud, tempo, werkvormen en instructie.

CLB voert diagnostische testen uit indien nodig. Handelingsplannen worden opgestart en opgevolgd.

Leestraining en remediëring van reken- en taalproblemen worden georganiseerd.

Vanuit een specialisatie wordt logopedische en motorische ondersteuning gegeven.

Met kinderen die socio- emotionele of gedragsproblemen vertonen, worden gesprekken gehouden.

Gelijke onderwijskansenbeleid

De school genereert SES-lestijden uit de leerlingkenmerken zoals vastgelegd door de decretale overheid.

Op basis van de gegenereerde lestijden en de kenmerken waardoor ze gegenereerd worden, richt de school haar SES-lestijden in, geïntegreerd in het totale onderwijs- en zorgaanbod.

Dit doet de school (leerkrachten - zorgteam - directie) door:

- Een leerkracht aan te duiden die de SES-lestijden beheert
- Zo ruim mogelijk organiseren van zorg-uren
- De kosten voor onderwijs bewust zeer laag houden
- Extra communiceren met ouders voor wie dit nodig is.

Goed gestructureerde info-avonden, oudercontacten, extra gesprekken (indien nodig met CLB en andere externen), enz. inrichten.